

punkt, jeg ønsker at forfægte endnu en Gang her i Salen. Jeg maa sige til min Beklagelse, at jeg har ikke hørt en eneste slutte sig til det, hverken i Udvalget eller her, men jeg ønsker dog at fastholde det indtil videre.

Den ærede Ordfører talte noget om, hvad der kunde indvendes mod fri Beværternæring, og fremsatte bl. a. en Udtalelse, som jeg synes, det er paa sin Plads at imødegaa. Han sagde nemlig, at naar f. Eks. jeg opstillede Idealet kommunale Kroer, vilde han dog sige, at det var ikke Opgaven at drage Folk bort fra Hjemmene og til Kroerne. Hertil vil jeg bemærke, at hvis man kunde indrette Livet saaledes, at Menneskene kun arbejdede og opholdt sig i deres Hjem, men ikke havde noget at gøre udenfor Hjemmet og Arbejdspladsen, vilde Livet være ret lige til, men vistnok ogsaa ret kedeligt. Der er ingen Tvivl om, at vi alle i nogen Grad trænge til at komme lidt udenfor Hjemmet for at lufte os og glæde os. Og saa siger jeg: Hvis man virkelig vil dette, bør man byde Folk Vilkaar, under hvilke de kunne glæde sig, og da det ikke — det tror jo end ikke den ærede Ordfører eller noget andet Medlem af dette Ting — vil være gør ligt ved nogen Lovforanstaltning at forhindre Folk i at drikke Spiritus, skal man give dem Adgang til at drikke den under Forhold, hvor det har mindst skadelige Virkninger. Jeg tillod mig i Gaar at fremhæve, at de Mennesker, der kun sidde over Spiritus og intet andet, ere meget tilbøjelige til udelukkende at søge deres Glæde deri. Men de Mennesker, der have Adgang til ogsaa at nyde lidt Underholdning, lidt Musik, tænke ikke fortrinsvis paa at hælde Spiritus i sig. Jeg vil gøre opmærksom paa en Tilstand, der var gældende i København for adskillige Aar tilbage. Da havde man en Slags fri Underholdning, som bestod i, at man i et hvilket som helst Lokale kunde indrette sig med en Art Variété, eller som Erik Bøgh synger i Babylonvisen: „Sangerinder i hver en Kælder havde man dog neppe nok i Babylon“. Man var nødt til at gaa bort fra dette System og fik i Stedet de moderne Variétéer. Nu vil jeg gerne spørge, om nogen tror, at den gamle Tilstand med Sangerinder i hver en Kælder var et Fortrin, og om ikke de store Variétéer ere langt at foretrække. Man kan nemt sige, at her har man ogsaa Indskrænkning. Det er fuldkommen rigtigt. Fremfor at have Beværtninger med Sangerinder i hver en Kælder og lade

Folk sidde der, hvor der kunde foregaa adskilligt, som ikke taalte Dagens Lys, foretrækker man de store Lokaler, ligesom man ikke længere foretrækker det System, at der kan være Dans i en hvilken som helst Kælder eller Baggaard, men foretrækker de store offentlige Danselokaler. Nu kunne Folk mene, at et offentligt Danselokale er et Sted, hvor der er adskilligt, man helst burde være fri for, men jeg spørger, om det ikke er nødvendigt, at give Folk, som ikke have Adgang til fine Baller, Lov at have saadanne Steder. I enhver stor By bør der være Afløb for enhver Interesse. Store Restauranter ere et Fortrin fremfor smaa Knepper, ligesom store Variétéer ere et Fortrin fremfor det System, at der kan synges i hver en Kælder. At der i Stedet herfor indrettes Variétéer med virkelig gode Lokaler, hvor Folk have Adgang til, hvad jeg vil kalde en i Virkeligheden forholdsvis god Nydelse, synes mig et Tegn paa en bedre Kultur. Og det løber parallelt med, hvad der sker paa alle andre af Livets Omraader, at man selvfølgelig, hvor Oplysningen er stegen; Organisationen er fremmet, og hvor Menneskene have faaet mere Forstaaelse af, hvad de skyldte sig selv, har opnaaet en bedre Moral, som ikke Loven, men som selve Livet har skabt.

Den ærede Minister talte ligeledes noget om fri Beværternæring, og saavel han som Ordføreren vare klare over, at dette Standpunkt ikke lod sig opretholde, og at man derfor kun kunde lovgive paa det Standpunkt, som Kommissionen havde givet os. Ja, saa er der ikke andet at gøre end at blive staaende paa Skansen, til man falder, men jeg har heller ikke, jeg vil gerne gentage det, ment, at man kun skulde stille sig paa dette Standpunkt. Jeg mener, at man har den Pligt at søge at bringe det bedst mulige ud af Lovforslaget, hvis det ideale Standpunkt ikke kan gaa igennem. Overfor den højtærede Minister, som nævnede noget om Foreninger, der ønskede Beværterret, og udtalte, at man i Henhold til § 21 vilde være nødt til at lade adskillige udover det normerede Antal faa en saadan Beværterret, skal jeg sige, at det til en vis Grad ikke er andet end, hvad der er tilladt i en Række af Foreninger, Haandværkerforeninger, Industriforeninger og andre Foreninger, hvor der findes en Art Beværterret for Foreningens Medlemmer. Det gælder kun om at lovfæste denne Ret. Nogen Forøgelse vil der i alt Fald ikke være Tale om.